

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

ΑΡΙΘ. 547 — 21 ΙΟΥΝΙΟΥ — 1887. ΔΕΠΤΑ 10.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ τῆς ΕΣΤΙΑΣ: Ἐπὶ τῆς δόδοῦ Σταδίου, ἀριθ. 32.

ΕΣΤΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ
ΕΤΟΣ ΙΒ' — ΑΡΙΘ. 589

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΕΜΠΡΗΤΗΣ. Μυθιστορία ἡλ. Βερτέ. — Με-
τάφραστος Α. Β.

ΑΙ ΕΣΤΑΣΕΙΣ.

ΚΗΠΟΥΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΕΝ ΔΡΕΣΔΗΙ.
ΟΙ ΚΑΤΑΛΑΝΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, καὶ αἱ νεώτα-
ται ὑπὸ Ἰσπανῶν γενόμεναι ἔρευναι περὶ τῆς ιστο-
ρίας αὐτῶν.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ. 'Ο Σιδερόκαρδος,
ποίημα, ὑπὸ Γεωργίου Δροσίνη.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

ΦΙΛΟΔΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Σπουδαῖαν ἀρχαιολογικὴν εἰδῆσιν ἀναγράφουσιν αἱ ἴτα-
καὶ ἐρημεῖδες, διὶς δὴ τὴν Ἰταλικὴν κυβέρνησιν ἀπεφάσισε
ν ἀναστάψῃ τὴν Σύνθηριν. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπεστάλη ἐπὶ¹
τὸν ὁ καθηγητὴς Viola ὅπως κάμη τὰς δεούσας προπα-
ραστεστικὰς ἐργασίας. 'Ο Γάλλος καθηγητὴς τῆς Ἀρ-
χαιολογίας Λενορμάν ὠρίσε πρὸς καιροῦ ἀρχιθέως τὴν θέσιν
τῆς πρὸ 2,400 ἑπτῶν καταστραφείσης Συνθήρεως, σήμερον δὲ
θεωρεῖται αὐτὴ ὡς βεβαία, ὥπως τοιαῦτη ὑπῆρχε καὶ ἡ θέ-
σις τῆς Ολυμπίας. 'Η Σύνθηρις ὑπῆρχεν οὐ μεγαλειτέρη,
πλουσιότερά καὶ τρυφολέτερά πόλις τῆς χώρας ἐξείνης, ἢν
δικαίως ἀπεκαλεσαν Μεγάλην Ἐλάδα, ὑπερεῖχε δὲ τὰ μέ-
γιστα δῶλα τῶν ἄλλων ἐλληνικῶν πόλεων, αἵτινες ἀποκτισθή-
σαν ἐπὶ τῶν παραδείσιων τούτων ὀχῶν τῆς Ἰταλίας. Τούτη²
τὸν ἔνεκα ἡ δυτικώτερον κειμένην πόλις Κρότων, ἡ πόλις τοῦ
Πυθαρία καὶ τῆς Πυθαρίκης σχηλῆς, ζηλοτυπήσασα ἐ-
γένετο ἀδελφούν την τρυφολήν Σύνθηριν, καὶ
παραδέκων ἐνεταφίσσε, διότι οἱ νικηταὶ μετέστρεψαν τὴν
κοίτην τοῦ ποταμοῦ Κρότωνος διευθύναντες αὐτὸν πρὸς τὴν
πόλιν. 'Ο ποταμὸς ἡ πόλης νεκροῖς στιδόνυν ἐπὶ τῆς πό-
λεως, καλύπτας αὐτὴν διὰ χώματος ἔνεκα μέτρων βαθεός.
'Η καταστροφὴ τῆς πόλεως δὲν ἐγένετο τελείᾳ: ἐλαττονά
κατὰ τὸ ἔτος 510 π. Χ. καταστραφεῖσα πόλις ἀναστάψῃ,
ἡ παράσχη ἡμῖν λαμπρὸν εἰκόνα τοῦ τότε Ἑλληνικοῦ πο-
ταμοῦ, οὗσαν ἵσως πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναστάψης τῆς Πομ-
παγίας διεθίσαν περὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ βίου. Οἳ δὲ ἡ ἀνα-
στροφὴ τῆς Συνθήρεως εἶνε πολλῷ σπουδαιοτέρα τῆς τῆς Πομ-
παγίας καταφαίνεται ἐκ τοῦ διὶς ἡ δευτέρα ἡτο ἀσημός τις πό-
λις τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, ἥνῳ ἡ Σύνθηρις ἦτο ἡ πρώτη με-
τοῖη τῶν ἐλληνικῶν ἀποικιῶν.

'Ο ἐν τῷ Ὁδεῖο τῆς Βιέννης σπουδάζων τρόφιμος τοῦ
μεταστροφῆς Πρέσβυτος Χ. Εὐρύσθενος Γκίζας ὑπέστη λαμπρῶς
τὰς ἀπολυτηρίους αὐτοῦ ἐξέτάσεις. 'Ο νέος Ἑλλην μουσο-
νής ἐν διαγνωστικῷ πρὸς πλείστους ἐκ τοῦ ὡρίσιου ἀποφοιτή-
σατος ἔσθεν ἐκτὸς τοῦ διπλώματος τὸ πρῶτον βραβεῖον
καὶ μετάλλιον τιμῆς. Τὴν ἀξίαν τοῦ μεταλλίου τούτου θὲν
κατανοήσῃ πᾶς τις, ἀφ' οὐ μάθη, διὶς ἐν τῷ περιστιχῷ δια-
γνωστικῷ ἐκ τῶν 150 ἀποφοιτηράνων 18 μόνον ἔλαθον αὐ-
τό, καὶ διὶς ἐν τῇ τάξει τοῦ πλαγιαύλου ἀπὸ 8 ἑπτῶν δὲν ἀ-
πενεμήθη τοῦτο.

— Αἱ ἐν Σιδῶνι ἐνεργούμεναι ἀναστάψαι ὑπὸ τοῦ Χαρμῆ-
ρην, διευθυντοῦ τοῦ Οθωμανικοῦ Μουσείου, ἔφεραν εἰς τῶν
ἄραιον ἐκ μαρμάρου μέλανος τῆς Αἰγύπτου σαρκοφάγον ὅ-

λως ἔνικτον, ἐν ᾧ ἀνεκαλύφθησαν χρυσᾶ κοσμήματα. Κατὰ
τὰς ἀνασκαφὰς ταῦτας ἀνεκαλύφθη καὶ νέα νεκρόπολις, ἐν-
τὸς βράχου διατηρεῖσα. 'Η παῖα ἀυτῆς νεκρόπολις ἀποτελεῖ-
ται ἐκ τριῶν κοιλωμάτων λελατεῖσαν ἐντὸς τοῦ βράχου
καὶ συγκοινωνούντων πρὸς ἄλληλα. 'Ἐν τῷ κοιλώματι τοῦ
βράχου: ὑπῆρχε τάφρος βάθους 10 μέτρων, κεκαλυμμένη διὰ
μεγίστου τμήματος λίθου, ὃς τις ἀφαιρεῖσι; ἔφερεν εἰς φῶς
μεγαλοπρεπῆ ἐκ μέλανος μαρμάρου τῆς Διγυπτοῦ σαρκοφά-
γον ψέρνοντα ἱεροτυρικὰ καὶ φοινικικὰ ἐπιγραφάς. 'Ἐντὸς
αὐτοῦ ὑπέρθινη μηρία οὐχὶ ἐν καλῇ καταστάσει καὶ χρυσῆ ἀ-
λυτική. 'Ἐν τῷ αὐτῷ κοιλώματι καὶ ἀπέναντι τῆς σαρκοφά-
γου ἀνεκαλύφθη ὁ τάφος γυναικός, ἐν ᾧ εὑρέθησαν κοσμή-
ματά τινα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ.

Αἱ ἀνακαλύψεις αὐταὶ εἰσὶ πολύτιμοι: ὑπὸ ίστορικήν καὶ
τεχνικήν ἔποψιν, διαφωτίζουσαι ἐν πολλοῖς τὴν φοινικικὴν ι-
στορίαν.

— 'Ἐπὶ παρόντα τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ διαδόχου ἐν
Βιέννη ἐγένοντο τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ δια-
στήμου μελοποιοῦ Χάσσην. Τὰ ἄγαλμα εἴνε ἐκ μαρμάρου τῆς
Καρράρας, παριστᾶ ὅτε τὸν ἐπιθεαντὸν μουσουργὸν κρατοῦσαν
εἰς χεῖρας κύλινδρον χάρτου, ἐφ' οὐ εἴνε πεχχαραγμένα χρυ-
σοῖς γράμμασι τὰ πρώτα μουσικὰ σημεῖα τοῦ αὐτοριακοῦ
ἔθνους ὑμνου, διὸ ὡς γνωστὸν ἐμελοποιήσαν οἱ Χάσσην.

— Παρὰ τῷ ἐκδότῃ Plotin οἱ Παρισίοις ἔξεδόνθαν εἰς
τοῦ τόμου αἱ ἐν τῇ «Νέᾳ Ἐπιθεωρήσει» ἰδοῦσαι πρῶτον τὸ
φῶς Ἀθηναϊκής Επιστολοῦ τοῦ κόμητος Μουν, πρώτην
πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας ἐν Αθηναῖς.

— 'Ἐν τῇ Nouvelle Revue τῶν Παρισίων ἐδημοσιεύθη
ὑπὸ τὸ τίτλον Un condottiere de la meγαρὰ ἀνάλυσις
τῶν ἐν Λονδίνῳ πρὸ τοῦ δημοσιευθείσων ἀναμνήσεων τοῦ
ἀγγλοτύρκου Χάσσαρτ πασσᾶ.

— 'Ἐν λευκόματι ὅπερ ἐξεδόθη ἐσχάτως ἐν Βιέννη ὑπὲρ
φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ ἡ γεωτέρα θυγάτη τοῦ αὐτοκράτο-
ρος τῆς Αύστριας ἀρχιδούκισσα Μαρία Βιλερίχ ἐδημοσι-
ευεις σύντομον ποίησαν ὡς μετὰ γλυκείας περιπαθείας ψάλ-
λει τοῦ Ρήνου.

— 'Ἐν Βρυξέλλαις διοργανοῦται διὰ τὸ ἐπίον τοῦ 1888
ἐθνικὴ βιομηχανικὴ ἔκθεσις.

— 'Ἐκ τῶν μετὰ θάνατον ὑπολειφθέντων ἀνεκδότων ἔργων
τοῦ Βιενναροῦ Οὐγκώ ἔξεδόθη παρὰ τῷ ἐκδότῃ Hetzel νέος
τόμος, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν Choses ντες, περιλαμβάνων
ἀναμνήσεις τοῦ ποιητοῦ, περιγραφὲς διαφήρων σημαντικῶν
γεγονότων, ἀνέκδοτα κτλ.

— 'Εσχάτως ἐν Λονδίνῳ ἐπωλήθη ἀντὶ 695 λιρῶν στερ-
λινῶν πολλούτιμον βιβλίον, ἡ πρώτη ἔκδοσις τῆς Γραφῆς τοῦ
Γουντεμπερίγου, ἐκτετυπωμένη διὰ χαρακτήρων μὴ κινητῶν.
'Η ἔδοσις αὕτη εἰς πωληθῆ πρὸ τρακονταετίας ἀντὶ 2, 650 λιρῶν.

— Δύο νέοι ἐπιστήμονες ἐν Μονάχῳ ὁ Mestern καὶ ὁ
Helldobler ἔφερον τηλέφωνον, διὸ οὐ δικοῖς ἀποτυποῦται
διὶς ιδιαζούσης δόλως γραφῆς ἐπὶ χάρτου χημικῶς παρεσκευα-
σμένου. Οἱ ἔφερέται ἀσχολοῦνται νῦν νά χρησιμοποιήσωσι
τὴν ἐφεύρεσιν τῶν πρὸς κοινὸν ὄφελος.

— 'Ἐρωτηθεῖσα ἡ νομικὴ σχολὴ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς
παιδείας ἀν εἴνε ἀναγκαῖος ὁ διορισμὸς δευτέρου καθηγητοῦ
διὶς τὴν ἔδραν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἀπεργήνατο παρμψη-
φεῖ, διὸ ὑπάρχει ἀνάγκη τοιαύτη, καὶ ὡς τοιούτον ἐπρό-
τεινε τὸν ὑφηγητὴν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας καὶ γραμματέα
τοῦ πανεπιστημοῦ κ. N. Γουναράκην.

— 'Ἐκ τῶν Καταστημάτων 'Ανέστη Κωνσταντινίδου
ἔξεδόθη καὶ τὸ δέκατον τεῦχος τοῦ «Corpus Juris Civilis»
ὑπὸ τοῦ κ. H. Διακοπόλου. — Περιεχόμενα: 'Ἐπι-
γραμμα—Περὶ δικαιοσύνης καὶ δικαίου. — Περὶ γενέσεως
τῶν δικαιώματος καὶ πάντων τῶν ἀρχόντων καὶ τῆς διαδοχῆς
τῶν νομομάχων. — Περὶ νόμων, δογμάτων τῆς συγκλήτου
καὶ μαρτυρᾶς συνηθείας. — Περὶ διατάξεων τῶν ἀνθρώπων (De statu homi-
νων).

num). Περὶ αὐτὲς ξουσίων καὶ ὑπεξουσίων.—Περὶ υἱοθεσιῶν καὶ χειραφετήσεων καὶ ἄλλων τρόπων δι' ὧν λύεται ἡ πατρικὴ ἔξουσία.

"Ἐκαστον τεῦχος τιμᾶται δραχμῆς

— "Ηρέαντο αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἔργασίαι εἰς τὴν πρὸ τοῦ Πανεπιστημίου πλατεῖαν πρὸς οἰκοδήμησιν τῆς Βαλλιανεύοντος βιβλιοθήκης.

— Ἡ ἐν Σμύρνῃ ἀγάθοις εργὸς ἡ Αδελφήτης «Ομηρος πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ φιλολογικοῦ αὐτῆς σκοποῦ ἀπεράντησε τὴν ἔκδοσιν ἐτέσιον περιοδικοῦ συγγραμμάτους ἐν εἴδει ἡμερολογίου τῇ συνεργασίᾳ ἐγκρίτων λογίων. Τοῦ συγγράμματος τούτου ὑπὸ τὴν ἐπὶ φραγμῷ «Ροδών» ἐξεδόθη ἦδη τὸ Α' τεῦχος, εἰς τόμον δύχωδη ἐκ σελίδων 233, περιέχον πολλὰς καὶ ἀξιολόγους πραγματείας καὶ ποιήματα. Τιμὴ αὐτοῦ φράγκα 5.

— 'Εξεδόθη εἰς τευχος ὁ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐν 'Ο-
δησσῷ 'Ελληνικής· Εμπορικῆς Σχολῆς κ. Λυσάνδρου Γ. Χ.
Κώστα παγγελίες λόγος ἐν τῇ Σχολῇ ταύτη τῇ ἡμέρᾳ
τῆς ἐπετείου ἑορτῆς αὐτῆς. Εἶναι σφαῖς καὶ λεπτομερές
θεσις περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Σχολῆς, εἰς ḥν ἐν τέλοι
προσήργηται καὶ στατιστικός πίνακι τῶν εἰς τὴν Σχολὴν φοι-
τησάντων μαθητῶν ἀπὸ τοῦ 1879 μέχρι τοῦ 1886. Κατὰ
τὸν πίνακα τούτον εἰς τὴν Σχολὴν ἔφοιτησαν τῷ 1879 μα-
θηταί 208, τῷ 1880 μαθηταί 268, τῷ 1881 μαθηταί 291,
τῷ 1882 μαθηταί 335, τῷ 1883 344, τῷ 1884 351 καὶ τῷ
1885-1886 μαθηταί 355. 'Ἐκ τούτων ἴκανον ἦσαν ἀλλοε-
θεῖς, ὅτι Ρώσοι, Βούλγαροι, Γέλλοι, Γερμανοί καὶ 'Ι-
ταλοί.

NEA BIBAIA

Ο ΣΠΑΝΕΑΣ

'Εν τῷ Recueil de travaux publiés par l' école des hautes études (Section des sciences historiques et philologiques), en mémoire de son président Leon Renier, οἱ Κύριοι: Ἰωάννης Ψυχάρης, καθηγητῆς ἐν τῇ εἰρημένῃ Σχολῇ, ἐπημοσίευσε μελέτην περὶ τοῦ ποιήματος τοῦ Σπανέας ή εἰς Σπανέαν (Poème à Spaneas, σελ. 262-283). 'Ἐν τῇ μελέτῃ ταύτῃ ἐρευνᾷ τὰ τῶν διαφόρων ἔκδοσεων τοῦ ἀρχαιοτάτου τούτου μνημείου τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης, τὰς μεταξὺ τούτων διαφορὰς καὶ παραλλαγάς, τὰ περὶ τοῦ ποιήμονος καὶ τὰ περὶ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἔγραψεν. "Ἐλαβε δὲ ἀφορμὴν εἰς τὴν μελέτην ταύτην ἐκ νέας δημοσιεύσεως τοῦ ποιήματος τούτου ὑπὸ τοῦ κ. Le-grand ἐκ χειρογράφου ἀναγομονίου εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ΙΓ' ἐκαπιταστερίδος. "Ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ ἀξία τοῦ γλωσσικοῦ τούτου μνημείου, τορπεῖ εἶναι γνωστὸν ἡμῖν ἐξ ἀλλού χειρογράφου τῆς ἐν Παρισίοις βιβλοθήκης, δημοσιεύθεντος ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Δ. I. Μαυροφύδου τῷ 1866 ἐν τῇ Ἐκπλογῇ μνημειών τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς γλώσσης.

Τῆς μελέτης ταύτης τοῦ κ. Ψυχάρη χάριν τῶν παρ' ἡμῖν φιλολογούντων δίδομεν συντομωτάτην ἀνάλυσιν.

Ἡ ἀξία τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Legrand ἀηδησιευθέντος ποιήματος ὑπὸ ἐποψίᾳ γραμματικὴν εἶνε δῆτι δὲν πρόκειται περὶ ποιήματος, ἵνα ὁ πρόσδειος κράψων αὐδύσθετον καὶ μακαρικὸν ἀρχαῖον γραμματικῶν τύπων καὶ νέων, ἀλλὰ περὶ ποιήματος γεγραμμένου ἐν τῇ καθαρεύουσῃ γλώσσῃ τῶν χρόνων του, παραλλάσσον μόνον τῆς ὡμιλουμένης τόσον δύσον ἡ γραφομένη ἐν πάσαις ταῖς γλώσσαις παραλλάσσει τῆς ὡμιλουμένης.

Τὸ παρεινετικὸν ποίημα τοῦ Σπανέα εἶναι παράφρασις τοῦ πρὸς Δημόνικον λόγου τοῦ Ἰσοκράτους. 'Αλλ' ὁ ποιητὴς δὲν μιμεῖται πιθηκιζόμενος τὸν Ἰσοκράτην, δὲν δανειζεται παρὰ τούτῳ οὐτε εἰδίκας ἐκφράσεις, οὐδὲ ἀττικισμούς, σπουδάζει μόνον νὰ ἔμρυσται στὸν συγγραφέα τοῦτον, καὶ καταστῆσῃ καταληπτὸν εἰς τοὺς συγχρόνους αὐτῷ. 'Εχει δὲ τοῦτο τὸ τελευταῖον καὶ ἑπέρων σημασίαν, διδούσαν νέαν σπουδαιότητα εἰς τὸ ποίημα, διτὶ δῆλα δὴ περὶ τὴν IA' ἢ IB' ἔκατονταεπτρίδα ἐν 'Ανατολῇ ὁ Ἰσοκράτης δὲν ἀντεγράφει μόνον, ἀλλὰ καὶ κατενοεῖται καὶ ἀνέγνωσκετο, ἐπίσης δὲ διτὶ εἰχεν ἀνάγκην δεῖ τοὺς πολλοὺς ἀναγνώστας μεταφράσεως ἔξιον δὲ καὶ ἀναγραφῆς τὸ δὲ διτὶ κειμένῳ γραπτὸν τῆς κοινῆς διάλεκτου ἀνεύρισκομεν κατὰ τοὺς χρήνους εκείνους τὸ ζωοποιὸν πνεῦμα τῆς ἀρχαιότητος.

'Αντιθολίη μεταξύ τοῦ κειμένου τοῦ 'Ισοκράτους καὶ τοῦ ποιήματος τοῦ Σπανέα μόνη δύναται ν' ἀποτελέσῃ τὴν ὁρῆν βάσιν μελέτης κριτικῆς τοῦ ποιήματος ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὑπαρχούσας ἔκδοσεις· ὡσαύτως αὕτη δύναται νὰ κατα-
δέξῃ τίς ή ἀρχαιοτέρα καὶ νὰ δόηγήσῃ εἰς τὴν κατὰ χρό-
νους κατάταξην τῶν διαφόρων ἔκδοσεων καὶ χειρογράφων.
Τοῦτο δὲ πράττει ὁ κ. Φυχάρης ἔχων ὑπὸ σκοπού τὰς διαφό-
ρους ἔκδοσεις τοῦ ποιήματος καὶ ἀνέκδοτα ἔτι τούτου γε-
ρόγραφα. «Ἐχει δὲ τὸ ποιημα τοῦτο διαφόρους ἔκδοσεις ὑπὸ^{τούτου} ἀλλοίαν ἔκδοσην ἐπιγραφήν: »Ο 'Σπανέας» εν τῇ ἔκδοσει
Μαυροχρύσου· »Ο 'Αλεξίου Κομνηνοῦ ποίημα παραιτευτικόν»
εν τῇ ἔκδοσει τοῦ W. Wagner, Carmina greca medii aevi.
Ροήμε à Spaneas σημειοῦ δ Legrand.—«Διδασκαλία πα-
ρανετική παρ' Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τοῦ καλούμενου Σπα-
νέα», ἐν τῇ ἔκδοσει τῆς Ἐνετίας. «Ετερα χειρόγραφα φέρου-
σι ἄλλας επιγραφάς, ἐν αἷς τὸ τῆς 'Οξφόρδης: »Τοῦ σοφ-
τάτου κυροῦ ἀρχοντος τοῦ σπανεῦ λόγος φρονημάτων καὶ
παραγελλίαις πρὸς τὸν αὐτὸν ὑπόν. Σημειοῦ δὲ ὁ κ. Ψυ-
χάρης καὶ ἔτερα δύο χειρόγραφα, ὡς δὲ ἔλαβεν ἔτι πλήρη^{τούτων}
γνῶσιν. Τὸ ἐν τούτων ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Κου Σ. Λάμ-
πρου ἐν τῇ Collection de romans Grecs, σελ. XC, ὑπάρ-
χον ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς μονῆς τῆς Grotta Ferrata, τὸ
τερόν δ' ἐν τῇ Bonbonica τῆς Νεαπόλεως, ὅπερ ὁ κ. Le-
grand ὑπέδεξεν αὐτῷ, ὁ δὲ κ. Σάβας περὶ τούτου ἀπέστει-
λεν ἀνακοινώσεις τινάς.

Πάσσας ταῦτας τὰ ἐκδόσεις ὁ κ. Ψυχάρης θεωρεῖ ἀνεπαρκεῖς ἔτι πρὸς μελέτην κριτική τοῦ Σπανέα· οὐχὶ ἡττον ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἔργου ἔχων βάσιν, ὡς προερεύθητο κείμενον τοῦ Ἰσοκράτους, ἵνα κρίνῃ περὶ τοῦ ἀρχικοτέρου. Παραβάλλων δὲ πρὸς τὸ κείμενον τοῦτο ἔκσποτον τῶν διαφόρων ποιημάτων, ὡς ἀναλύει κατὰ στίχους τὸ περιεχόμενον, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀρχικιώτατα ποιημάτα προειδόντα ἐκ τῆς αὐτῆς πηγῆς εἰνεῖ τὰ ὑπὸ Legrand καὶ Wagner ἐδούλεντα, τὰ τῶν λοιπῶν δὲ ἐκδόσεων εἶνε λογοκλοπία: ἀλλεπάλληλοι τούτων, ἀπομακρυνόμεναι κατὰ τὸ μαζίλιον ἡ ἡττον τῆς κυρίας ἀρχικῆς πηγῆς.

Τίς δέ Σπανέας ούτος δὲν δύναται; νῦν γνωσθῆ ἐκ τῶν γνωστῶν ὅχρι τοῦδε ποιημάτων ἂν δῆλα δὲ εἴνε οὐτὸς ὁ ποιητής, ἢ εἰς τοῦτον ἀποτίνεται παρ' ἄλλου τὸ παρανετικὸν ποίημα. Ὑπέλαβόν τινες δὲτοι ὁ Σπανέας οὗτος εἶνε αὐτὸς Ἀλέξιος Κομηνός ή ἔτερος τις τῶν εὐγενῶν τοῦ Βεζζούτιου, ἀλλὰ δὲν ἀποδεικνύεται ἴστορικῶς. Τὸ βέβαιον εἶνε δητὶ τὸ ποίημα τὸ παρανετικὸν τοῦ Σπανέα ἐκυκλοφόρει χρόνον τινὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα 'Αλέξιον τοῦ Κομηνοῦ, καὶ ὁ Σπανέας ἐταύτιζετο, ἀγνωστον ἐπὶ τίνι λόγῳ, μετ' αὐτοῦ.

Ως πρὸς τὸν χρόνον τοῦ ποιήματος ὁ κ. Ψυχάρης γράψει
ὅτι ἡ πρώτη σύνθεσις τούτου (καὶ ἔχει ὑπ' ὅψιν τοῦ τόπου
τοῦ Legrand ἐκδόσιον) εἶναι προγενεστέρα τοῦ τελευταίου
τετάρτου τοῦ ΙΓ' ἔκαποντας τηρίδος. "Ιναὶ δὲ ἀπο-
δοῦθή το ποίημα εἰς τὸν Ἀλέξιον Α. Κομινηνὸν θὰ ὑπῆρχε
σχέσις τις πρὸς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ καὶ ἐγράφῃ ἵσως κῶν-
τος τούτου. Οὐ Ἀλέξιος ἀπεβίωσε τῷ 1118, δῆθε τὸ ποίημα
δύναται νὰ κατέληθη μέχρι τοῦ τέλους τῆς ΙΑ' ἔκαποντας τη-
ρίδος. Υπὲρ τῆς χρονογένειας δὲ ταῦτης μαρτυρεῖ καὶ ἡ λέ-
ξις τοῦ ποιήματος. 'Ἄλλος ὁ κ. Ψυχάρης δὲπ ἐπιμένει εἰς τὸ
τελευταῖον τοῦτο' διέβοτο τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἔξετασθῇ κατ'
ιδίαν, ἀλλὰ περιστηρεῖ ὅτι ἡ λέξις τοῦ Σπανέα εἶναι προγε-
νεστέρα τοῦ ποιήματος τοῦ Πτωχορρόδομου (ΙΒ' ἔκα-
περ τὸ μέσον) κατὸς ἡμίσειν ἔκαποντας τηρίδα. Μονογράφῳ
γραμματικὴ τοῦ ποιήματος τούτου ἐπίνυμπτὸν θὰ ἦτο νὰ
ἐγράψετο, διότι ἔχει διὰ τὴν σπουδὴν τῆς νεοελληνικῆς τὴν
αυτὴν ἀξίαν τὴν διόποιαν ἡ *Cantilène de Sainte Eulalie*
διὰ τὴν γαλλικὴν, διότι ἐν αὐτῷ τῷ ποιήματι καταφαίνεται
οποία τις τῆς ἡ ἀληγονική κατὰ τὴν ΙΑ' ἔκαποντας τηρίδα,
ἀφισταμένη ἐξ ἴσου τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νέας, καὶ οὕτα οἰο-
νεῖ γραμμῇ ὁροθετικῇ μεταξὺ ἀμφοτέρων.

"Ο, τι ἐν τῇ προκειμένῃ μελέτῃ ἔπραξε, παρατηρεῖ ἐν τούτῳ λειπόνται. Ψυχάρης, ὅτον νὰ καταστήσῃ γνωστὸν τὸ ἔδαφος, ἵνα προκαλέσῃ ἐπὶ τοῦ ποιήματος τούτου πλήρη μελέτην ὑπὸ ἐποψίν γλωσσικήν, ἴστορικὴν καὶ φιλολογικήν.

A. M.